

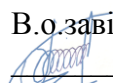
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми
 Тетяна БОЙКО
«04» вересня 2023 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.завідувача кафедри
 Тетяна БОЙКО
Протокол засідання кафедри
Лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
від «04» вересня 2023 року №1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Садово-паркове господарство

Спеціальність – 206 Садово-паркове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Озеленення населених місць
Факультет	Рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Викладач	Лекції викладає: Бойко Тетяна Олексіївна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства Практичні та лабораторні заняття проводить: Лавриш Вікторія Юріївна, асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства, здобувач ступеня доктор філософії
Контактна інформація	t-boiko2015@ukr.net viktorija_omelianova@ukr.net kaf_lis@ukr.net
Графік консультацій	вівторок, четвер 14.00 – 16.00 конференція Zoom https://us04web.zoom.us/j/89457706047?pwd=M3UzVEExmVnZZTHJoVG10OFdtOGRwQT09 Ідентифікатор конференції: 894 5770 6047 Код доступу: Ed3ftF
Програма дисципліни	є
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	У процесі вивчення курсу дисципліни «Озеленення населених місць» здобувачі вищої освіти розглянуть наукові основи озеленення населених місць. Ознайомляться зі сучасними методами та напрямками озеленення, оволодіють теоретичними знаннями і здобудуть практичні навички створення об'єктів озеленення різного призначення.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=750

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Це теоретична та практична підготовка студентів з питань озеленення населених місць, основним завданням якої є проектування, будівництво та експлуатація об'єктів садово-паркового господарства.
Завдання вивчення дисципліни	В результаті вивчення курсу «Озеленення населених місць» здобувачі опановують знання про: - екологічні, соціально-економічні та архітектурно-планувальні аспекти озеленення населених місць ; - історію та основні напрямки розвитку садово-паркового мистецтва; - основні методи формування гармонійного середовища життєдіяльності людини засобами ландшафтної архітектури; - теоретичні основи ландшафтно-планувальної організації населеного місця; - класифікацію зелених насаджень; - методи і прийоми проектування об'єктів озеленення; основні етапи передпроектних досліджень та авторського

	нагляду за здійсненням проекту; - основні композиційні закономірності, прийоми формування об'єктів зеленого будівництва; - фактор часу при проектуванні та формуванні озелених територій; - деревно-чагарниковий, газонний та квітковий асортимент декоративних рослин відповідно до природно-кліматичного зонування; - агротехніку вирощування рослин відкритого та закритого ґрунту; - технологію будівництва та експлуатації садово-паркових об'єктів.
--	--

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК-11. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел..
Спеціальні (фахові)	ФК-1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем тощо). ФК-2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства. ФК-3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства. ФК-4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства. ФК-5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства. ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства. ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства. ФК-9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства. ФК-11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал. ФК-12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища. ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в

	<p>об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-14. Здатність застосовувати знання екологічних і морфо-біологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач.</p> <p>ФК-16. Здатність розв'язувати коло проблем та задач під час вирощування декоративних рослин та формування садово-паркових рослинних угруповань.</p> <p>ФК-17. Здатність управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	<p>ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН-4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН-7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН-9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.</p>

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2023-2024 н.р.
Семестр	сьомий, восьмий
Курс	четвертий
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента ОКЗ1
Пререквізити	Базовими дисциплінами для засвоєння курсу «Озеленення населених місць» є такі дисципліни: «Ботаніка», «Дендрологія», «Декоративна дендрологія», «Квітникарство».
Постреквізити	Знання з дисципліни «Озеленення населених місць» є базовими для дисциплін «Архітектурна графіка в садово-парковому будівництві», «Основи садівництва», «Організація с.-п. та л.-г. виробництва», «Садово-паркове та ландшафтне будівництво».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	7 кредитів 210 год., з яких 104 год. аудиторних занять, з них 40 год лекцій, 42 год. практичних та 22 год. лабораторних занять та 106 год. самостійної роботи.
Лекції	40 год. лекцій
Практичні / Семінарські	42 год. практичних
Лабораторні	22 год. лабораторних
Самостійна робота	106 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	7 семестр – залік, 8 семестр – іспит

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	«Наш Сад Рубін 9,0»
Обладнання	інтерактивна дошка, проектор.

8. Політика курсу

Загальні вимоги	<p>Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо.</p> <p>Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.</p>
Політика щодо дедлайнів і перескладання	<p>Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 40% від загальної суми балів за конкретне заняття).</p> <p>Перескладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).</p>
Політика щодо відвідування	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.</p>
Політика щодо виконання завдань	<p>Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни</p>

Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.
---------------------------------	--

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	ла б.	се м. / пр .	СР	
Змістова частина 1 Історія озеленення							
згідно розкладу	Тема 1	Вступ. Історія Озеленення.	8		4	10	4
згідно розкладу	Тема 2	Ландшафтне мистецтво XIX, XX і XXI ст.	4		4	8	4
	ПК ЗЧ 1	Усне опитування					2
Змістова частина 2 Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі							
згідно розкладу	Тема 3	Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі	4	2	2	4	2
	ПК ЗЧ 2	Усне опитування					2
Змістова частина 3 Озеленення в ландшафтно-планувальній організації населених місць							
згідно розкладу	Тема 4	Ландшафтно-планувальні особливості озеленення	4	2	2	20	2
	ПК ЗЧ 3	Усне опитування					2
Змістова частина 4 Нормативна база проектування об'єктів озеленення							

згідно розкладу	Тема 5	Нормативна база проектування об'єктів озеленення	4		4	10	4
згідно розкладу	Тема 6	Насадження загального користування	4	2	4	10	4
згідно розкладу	Тема 7	Насадження обмеженого користування	2	2	4	8	4
згідно розкладу	Тема 8	Насадження спеціального призначення	2	2	2	10	4
	ПК ЗЧ 4	Письмова контрольна робота					4
Змістова частина 5 Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів							
згідно розкладу	Тема 9	Організація виробничих робіт	2	2	6	10	4
згідно розкладу	Тема 10	Підготовка території до посадок	2	4	4	6	4
згідно розкладу	Тема 11	Будівництво доріжок і майданчиків	2	2	4	4	4
	ПК ЗЧ 5	Письмова контрольна робота					4
Змістова частина 6 Ремонти садово-паркових об'єктів. Реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень							
згідно розкладу	Тема 12	Капітальний і поточний ремонт садово-паркових об'єктів. реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень.	2	4	2	6	4
	ПК ЗЧ 6	Усне опитування					2

10. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення лекційних занять включає: викладання теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді студентів, бесіду, аналіз наочного матеріалу, екскурсії до парків, дендропарків, ботанічного саду та садових центрів.

Лабораторні	Під час лабораторних робіт використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, дослідницько-пошуковий, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу.
Самостійна робота	Самостійна робота з засвоєння теоретичного матеріалу, при виконанні завдань для поточного і модульного контролю передбачає використання пошукового методу та аналітико-синтетичного також пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медіатека, аудіо теки тощо;

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Робочою програмою дисципліни передбачено проводити: поточний контроль – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання біологічних диктантів.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

виконання письмової контрольної роботи

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю є письмовий екзамен. Види запитань – тести
 Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.
 Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (бали) 1 семестр									Залік	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина №1			Змістова частина № 2			Змістова частина № 3				
T1	T2	ПК 3Ч1	T3	T4	ПК 3Ч2	T5	T6	ПК 3Ч3	40	100
4	6	12	4	4	12	4	4	10		

**Розподіл балів з дисципліни
(форма контролю – екзамен)**

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали) II семестр										Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)	
Змістова частина № 4					Змістова частина № 5				Змістова частина №6		40	100
T5	T6	T7	T8	ПК ЗЧ4	T9	T10	T11	ПК ЗЧ5	T12	ПК ЗЧ6		
4	4	4	8	6	4	4	8	6	6	6		

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література

1. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань, 2005. 296 с.
2. Благоустрій міст та населених пунктів: інформаційно-аналітичний збірник. / упоряд. С. В. Коваленко. К.: Мін-во будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України, 2006. 80
3. Кучерявий В.П., Кучерявий В.С. Озеленення населених місць: підручн. для студентів вищихнавчальних закладів. Львів. Вид-во «Новий світ – 2020». 2019. 666 с.
4. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручн. Львів : Світ, 2005. 456 с.
5. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: підручн. Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 521 с.
6. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури: підручн. – Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 702 с.
7. Клименко Ю.О., Кузнецов С.І., Черняк В.М. Старовинні парки України загальнодержавного значення. Довідник. Тернопіль, 1996.
8. Сапелин А.Ю. Стиль и композиція вашого сада. Уроки садового дизайну. М.: изд-во «Фитон +», 2010.80 с.
9. Екологія: озеленення навчального середовища / [С.В. Совгіра, Г.Є. Гончаренко, Л.М. Містрюкова, Г.М. Гензьора]. К.: Наук, світ., 2010. 210 с.
10. Boults E., Sullivan Ch. Illustrated History Of Landscape Design. Willey. 2010. 260 p.
11. Hobhouse P. The Story of Gardening Hardcover – Illustrated, August 25, 2020. 512 p.
12. Stein A. The Conservatory: Gardens Under Glass Hardcover – October 27, 2020. 251 p.

Додаткова

1. Багацька О. М. Рекомендації щодо використання культивованих дерев'янистих ліан у вертикальному озелененні м. Києва. К.: Видачничий центр НУБіП України, 2008. 50 с.
2. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Використання зонування в ландшафтному дизайні III-тя Міжнародна науково-практична конференція “Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку” 22-23 жовтня 2020 року м. Херсон, Україна. Херсон, 2020. С.479-481
3. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Ботанічна характеристика та агробіологічні особливості ехінацеї пурпурової в контексті використання виду для міського озеленення в умовах Південного Степу України (оглядова) Зрошуване землеробство: міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. Випуск 73
4. Дементьєва О.І., Бойко Т.О., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення об'єктів спеціального призначення на прикладі меморіального комплексу загиблим воїнам // Таврійський науковий вісник. – Вип. 106 – Херсон, 2019. – С. 262-266
5. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Проект озеленення та благоустрою меморіального комплексу воїнам АТО м. Херсона // Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку: зб. тез Міжнар. наук.-практ. конференції (Херсон, 25–26 жовтня, 2018 року). С. 87– 91.
6. Бойко Т.О., Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення територій загального користування міста Херсона: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. / «Роль наук про землю в народному господарстві: стан і перспективи» (присвячена Всесвітньому Дню Землі), (Херсон, 20 березн. 2019 р.). Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. С. 29–32.
7. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Асортимент рослин для озеленення меморіального комплексу // Науково-практична конференція викладачів, молодих вчених та студентів (Херсон, травень 2018). С. 88–90. 8. Омелянова В. Ю. Перспективи застосування соняшника багатоквіткового/*Helianthus multiflorous* / в озелененні та ландшафтному дизайні на півдні України. Сучасна наука: стан та перспективи розвитку усільському господарстві програма II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених знагоди Міжнародного дня науки та Дня працівника сільського господарства Херсон – 2020 : ДВНЗ «ХДАУ», 2020.
9. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Особливості озеленення офісних приміщень Матеріали II-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наукові читання імені В.М. Виноградова».
10. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Використання реліктових рослин для озеленення Матеріали II ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наукові читання імені В.М. Виноградова».
11. Dementieva O. I., Lavrys V. Y. Specificity of using ornamental shrubs in planting areas for different purposes under conditions of Southern Ukraine. *Taurian Scientific Herald*. 2023. No. 130. P. 436–442. URL: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2023.130.60>
12. Лаврись В.Ю. Вплив норми висіву насіння на структурні показники та врожайність фітосировини соняшнику декоративного в умовах Південного Степу. *Таврійський науковий вісник*. Херсон, 2023. № 132, с.88-97 <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2023.132.12>
13. Лаврись В.Ю. Вплив норми висіву насіння на структурні показники та врожайність фітосировини соняшнику декоративного в умовах Південного Степу. *Таврійський науковий вісник*. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 132. С. 88-97
14. Дементьєва О.І., Лаврись В.Ю. Створення проєкту озеленення присадибної ділянки Голопристанського району Херсонської області *Таврійський науковий вісник*. 2023. №133 .Херсон

15. Дементьєва О.І., Лаврись В.Ю., Дементьєв С.В., Лаврись О.Ю.. Особливості створення проекту озеленення та благоустрою дошкільних навчальних закладів сільської місцевості Херсонської області Таврійський науковий вісник.2023.№133 .Херсон.

**Інформаційні
ресурси**

<https://ips.ligazon.net/document/TM030425https://landshaft.org.ua/>
http://www.remontpozitif.ru/publ/idei_dlja_sada_i_dachi/vertikalnoe_ozelenenie_fasa_dov/66-1-0-593_3
<http://www.domik.net/novosti/dnepropetrovsk-ukraincevzaseljat-v-nory-n99713.html>
http://archi.ru/foreign/guide/object_current.html?oid=3898&fl=2&sl=3 <http://www.zagranhouse.ru/article/2009/07/22/7/>
http://green-life.ru/ozelen_krysh.html